

Конова А.О.

студентка Дніпропетровського ДУВС

наук. кер. – к.ю.н., доц. **Фокша Л.В.**

доц. каф. господарсько-правових дисциплін

СУБСИДІЇ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Відповідно до ст. 48 Конституції України кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло. Реалізацію даної норми можна досягти не тільки за рахунок власної праці й заощаджень, але й за допомогою механізмів соціального захисту.

Держава бере на себе впровадження програм розвитку ринку праці, підвищення рівня життя населення, забезпечення мінімальної заробітної плати, здійснення заходів соціального забезпечення для тих, хто його потребує. Соціальний захист стає не стільки механізмом кризового втручання, скільки стратегією профілактики негативного впливу можливих соціальних ризиків. Він, таким чином, не лише усуває наслідки соціальної нерівності, а й передбачає збалансований перерозподіл суспільних благ, стаючи способом зменшення нерівності і подолання (недопущення) маргіналізації окремих осіб, сімей та соціальних груп шляхом:

– дотримання принципів самозабезпечення економічно активної частини населення, тобто створення умов для того, щоб працююча особа могла заробляти стільки, скільки дозволяють її здібності та ініціатива; забезпечувати себе й свою сім'ю; сплачувати податки, в тому числі на соціальний захист інших;

– забезпечення гарантованого рівня та якості життя тих членів суспільства, які не в змозі досягти його самостійно, через заходи соціальної підтримки найуразливіших верств населення [2, с. 36].

Одним з механізмів соціального захисту є надання субсидій.

Субсидія – це допомога держави, здійснювана з метою відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг у вигляді безготівкової допомоги малозабезпеченим сім'ям, у зв'язку з підвищенням плати за житло та житлово-комунальні послуги [3].

Субсидії можуть бути спрямовані на фінансування наукових досліджень, підтримку стратегічно важливих підприємств і створення нових робочих місць, але нас найбільше цікавлять ті субсидії, які дають пільги при оплаті житлово-комунальних послуг.

Житлова субсидія – це щомісячна грошова допомога, що виділяється з державного бюджету на погашення витрат з оплати житлово-комунальних послуг. Вона належить до безповоротної державної допомоги і ніяк не впливає на форму власності житла [4]. Сьогодні 5,5 мільйона сімей України отримують

мують субсидії [5].

З 1 травня 2015 року оформлення субсидій спростилося. Відтак, оформити субсидію можна на підставі двох спрощених документів – заяви та декларації про доходи. При цьому подати документи на оформлення потрібно лише один раз – надалі субсидія автоматично продовжуватиметься до зміни фінансового стану сім'ї.

Також розширено список осіб, які можуть претендувати на субсидію. За старим порядком субсидію не призначається сім'ї, в якій хтось володіє кількома житловими приміщеннями або декількома автомобілями, або в ній є працездатна людина, яка не працює. Не покладалася субсидія і сім'ї, що зробила придбання на суму, яка 10 разів перевищує прожитковий мінімум. Тепер же єдине обмеження – покупка від 50 000 грн.

Безпосередньо оформляти субсидію може людина, на яку відкрито рахунок на оплату комунальних послуг. Іншими словами, з усіх членів сім'ї заяву на субсидію має писати той, чиї прізвище, ім'я та по батькові щомісяця фігурують в рахунках за комунальних послугах.

У разі смерті особи, якій було призначено субсидію, надання субсидії не припиняється за умови, що у житловому приміщенні (будинку) зареєстровані інші особи, яким нараховується плата за житлово-комунальні послуги [6].

Розмір обов'язкового платежу (який лягає в основу розрахунку субсидії) тепер розраховується індивідуально для кожної сім'ї за встановленою формулою і залежить виключно від розміру щомісячного доходу сім'ї в перерахунку на 1 людину. Раніше він становив 10% або 15% від сукупного доходу сім'ї.

Перевіркою поданої інформації займаються Пенсійний фонд та Державна фіскальна служба.

У випадках, якщо після перевірки даних виявиться, що платник зазначив невірні або неповні дані в декларації та заяві, виплату субсидії може бути припинено. Якщо вказано неправильну суму доходу, перераховується сума субсидії. Якщо людина не вказала якийсь вид доходу, субсидія знімається повністю і заповнювач бланка повинен повернути перераховану раніше суму субсидії у подвійному розмірі.

Стосовно обмежень нарахування субсидій, то держава не оплачує надмірну витрату ресурсів. Якщо ви, наприклад, часто приймаєте гарячу ванну, одночасно включаєте всі електроприлади і світло по всій квартирі, то субсидія це не покриє. Встановлено соціальні норми обсягу послуг ЖКГ, у розмірах яких і буде нараховано субсидію [7].

Отже, сьогодні відбулося спрощення механізму фінансування та забезпечення більшої прозорості надання субсидій населенню, а їх фінансування відбувається за рахунок державного бюджету.

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

2. Івашова Л.М., Івашов М.Ф. Фінансові механізми реалізації соціальної політики держави: пільги та субсидії для населення / Л.М. Івашова, М.Ф. Івашов// Вісник АМСУ.

Серія: “Державне управління”. – 2013. – № 2 (9). – С. 34-42.

3. Житлове право України / М.К. Галянич, Г.І. Коваленко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://books.br.com.ua/18603>.

4. Субсидія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mojazarplata.com.ua/ua/main/minimum-wage/subsydija>.

5. Арсеній Яценюк: Інститут субсидій запрацював [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art=248841875>.

6. Постанова КМУ від 21 жовтня 1995 р. № 848 «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/848-95-%D0%BF/page>.

7. Головні питання про субсидії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.finance.ua/ua/news/34698/golovni-pytannya-pro-subsydiy>.

Конова А.О.

студентка Дніпропетровського ДУВС

наук. кер. – к.ю.н. **Мудрецька Г.В.**

викл. каф. цивільно-правових дисциплін

ПРИНЦИП ЗМАГАЛЬНОСТІ ЯК ГАРАНТІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ СТОРІН У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Принцип змагальності належить до числа основоположних принципів цивільного процесуального права, дотримання якого створює необхідні передумови для правильного розгляду і вирішення цивільних справ.

Цивільне судочинство за своєю природою носить змагальний характер. Воно відбувається у формі спору (змагання) сторін та інших беруть участь у справі осіб. Дозвіл судом будь-якого питання можливо лише на основі обговорення його всіма особами, які беруть участь у справі. Наприклад, перш ніж задовольнити або відхилити заявлений в судовому засіданні будь-якого клопотання, суд зобов'язаний вислухати за нього думку всіх юридично заінтересованих у результаті справи осіб [1].

Змагальність сторін – це встановлена законом можливість реалізації та практична реалізація наданих їм процесуальних прав при безумовному виконанні покладених на них процесуальних обов'язків на всіх стадіях судового процесу за участю компетентного суду [2].

У практичній діяльності змагальність проявляється: у прийнятті суб'єктом рішення щодо змагання; у діяльності суб'єктів змагання, яка включає активну або пасивну поведінку; у застосуванні відповідальності до порушників умов змагань; у констатації і проголошенні результатів змагань [3, с. 149].

Дослідженню принципів цивільного процесу, зокрема змагальності,